ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๕๓๗

ถึง สำนักทะเบียนอำเภอทุกแห่ง สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองทุ่งสง และสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองปากพนัง

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๙๒๐๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอ ให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย ทั้งนี้ ขอให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดเอกสารที่ส่งมาด้วย จาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (หน้าเว็บไซต์)

จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 19229
วันที่ 19 ส.ค. 2564 เวลา ... น.

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๙๒๐๑

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 4442
วันที่ 20 ส.ค. 2564 เวลา ... น.

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๘๐ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙
๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๑๘๒๑ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเด็นตัวอย่างเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง แจ้งให้ดำเนินตามมาตรการในการป้องกันและแก้ปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องดำเนินการตามมาตรการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ๓ ด้าน คือ ด้านทะเบียน ด้านอาญา และด้านวินัย และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและเยียวยาทางทะเบียนให้แก่ผู้ถูกกระทบสิทธิซึ่งจะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน นั้น

กรมการปกครองตรวจพบว่า พฤติการณ์ในการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนบางกรณี ยกตัวอย่างเช่น กรณีถูกบุคคลอื่นแอบอ้างใช้ชื่อและรายการทางทะเบียน (สวมตัว) และนำรายการทางทะเบียนดังกล่าวไปกระทำทุจริตทางทะเบียนหลายท้องที่ ได้แก่ การยื่นขอมีบัตร การแจ้งย้ายที่อยู่ การเปลี่ยนชื่อและชื่อสกุล การจดทะเบียนสมรส เป็นต้น จึงทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ บางกรณีอาจมีสาเหตุจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของสำนักทะเบียน โดยเฉพาะสำนักทะเบียนอำเภอซึ่งมักจะมีการแต่งตั้งโยกย้ายปลัดอำเภอและสับเปลี่ยนงานอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาของสำนักทะเบียนในระดับพื้นที่บางแห่ง ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนเท่าที่ควร ถึงแม้กระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครองจะได้กำหนดมาตรการและแนวทางเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนเพิ่มเติมขึ้น รวมถึงการพัฒนาและจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกให้สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลางก็ตาม แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้มีการร้องเรียนและสื่อมวลชนนำเสนอข่าวอยู่บ่อยครั้ง

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินตามมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น สามารถแก้ไขปัญหาและเยียวยาประชาชนที่ถูกกระทบสิทธิด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เอาใจใส่ และให้ความสำคัญตลอดจนการควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนอำเภอ และ

/สำนักทะเบียน ...

สำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน จึงได้จัดทำประเด็นตัวอย่างเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาประชาชนผู้ถูกกระทบสิทธิรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร กำหนดให้กรณีการแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นตัวชี้วัดของอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่จะต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้อำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

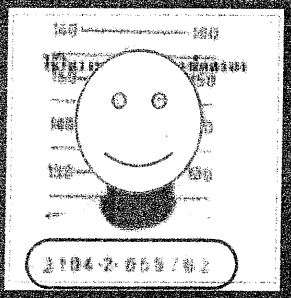
(นายธนาคม ชงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
การทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๒-๓

ประเด็นตัวอย่างเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา
กรณีการแอบอ้างใช้ชื่อและรายการทางทะเบียนของบุคคลอื่น

<u>ประเด็นที่ ๑</u> เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ นาย ส. ถูกนาย ร. แอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน (บัตรที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์) ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร เพียงครั้งเดียว โดยผู้แอบอ้างไม่ได้นำชื่อและรายการทางทะเบียนของ นาย ส. ไปกระทำทุจริตที่สำนักทะเบียนใด (รายการบุคคลอยู่ที่เดิม) เมื่อนายอำเภอมีคำสั่งยกเลิก บ.ป.๑ ที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะต้องรอให้สำนักบริหารการทะเบียนบันทึกยกเลิกรายการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ดำเนินการโดยมิชอบในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนก่อนแล้วจึงจะสามารถจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ นาย ส. ใช่หรือไม่

ความเคลื่อนไหวทางทะเบียน นาย ส.	
ปี พ.ศ. ๒๕๓๖	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร
ปี พ.ศ. ๒๕๓๘	ถูก นาย ร. แอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร
ปี พ.ศ. ๒๕๔๑	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร
ปี พ.ศ. ๒๕๔๘	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร
ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.เมืองกำแพงเพชร ตรวจสอบพบว่ามีบุคคลอื่นแอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘
ปัจจุบันชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้านที่ อ.เมืองกำแพงเพชร มิได้มีการทุจริตแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลแจ้งย้ายไปอยู่ที่อื่น โดยมิชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด	

บัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (มีเลขคำขอมีบัตรใต้ภาพ)

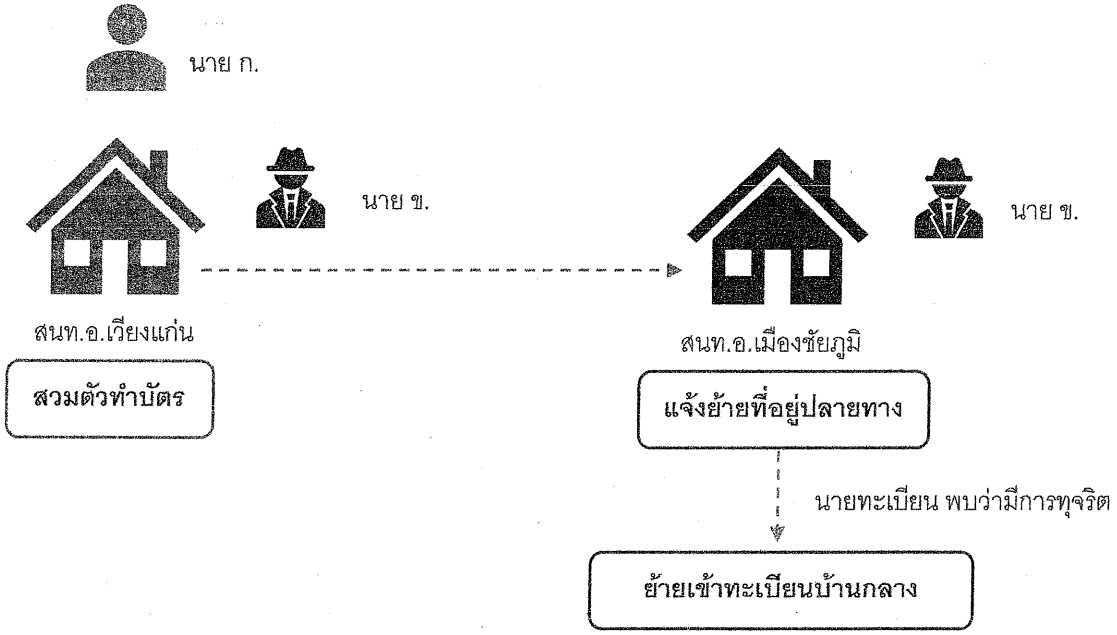
บัตรประจำตัวประชาชนที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (ไม่มีเลขคำขอมีบัตรใต้ภาพ)

NOTE
กรมการปกครอง ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบด้วยระบบคอมพิวเตอร์พร้อมกันทั่งประเทศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา บัตรประจำตัวประชาชนรุ่นที่ ๔ เป็นต้นมา

แนวทางการแก้ไขปัญหา เนื่องจากการออกบัตรประจำตัวประชาชนที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งอำเภอไม่สามารถที่จะบันทึกสาเหตุการยกเลิก บ.ป. ๑ รายการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนได้ จึงต้องทำหนังสือแจ้งไปยังส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน เพื่อบันทึกสาเหตุการยกเลิกในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ดังนั้น เมื่อนายอำเภอมีคำสั่งยกเลิกคำขอมีบัตร บ.ป.๑ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะต้องแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ นาย ส. ผู้ถูกสวมตัวทำบัตร ซึ่งเป็นเจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงโดยทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน บันทึกสาเหตุการยกเลิกในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนให้แล้วเสร็จก่อนแต่อย่างใด

ส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
การทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

ประเด็นที่ ๒ นาย ก. มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ที่ สนท.อ.เวียงแก่น ต่อมาถูกนาย ข. แอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ที่ อ.เวียงแก่น แล้วแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ไปในท้องที่ สนท.อ.เมืองชัยภูมิ เมื่อมีการตรวจสอบพบการกระทำทุจริตดังกล่าว นายทะเบียน อ.เมืองชัยภูมิ จะย้ายชื่อและรายการบุคคลของนาย ก. เข้าทะเบียนบ้านกลางได้หรือไม่

แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีนี้มีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนและแจ้งย้ายที่อยู่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพบว่ามีการกระทำทุจริต สนท.อ.เมืองชัยภูมิ จะต้องยกเลิกการแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทางด้วยระบบคอมพิวเตอร์และจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน การที่นายทะเบียนดำเนินการย้ายรายการบุคคลดังกล่าวเข้าในทะเบียนบ้านกลางเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และให้ สนท.อ.เวียงแก่น ทำหนังสือแจ้งให้สำนักบริหารการทะเบียน ปรับปรุงรายการคืนให้กับ นาย ก. เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงไว้ตามสถานะเดิม (เสมือนไม่มีการทุจริตแจ้งย้ายที่อยู่มาก่อน) และเมื่อสำนักบริหารการทะเบียนปรับปรุงรายการบุคคลดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงจะสามารถแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ นาย ก. ได้

ประเด็นที่ ๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ นาย ร. แอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนของ นาย ย. ที่ อ.วังม่วง จ.สระบุรี ปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงตรวจสอบพบว่ามีการทุจริต แต่คำขอมีบัตร บ.ป. ๑ และหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เก็บไว้ที่อำเภอสูญหายหรือถูกทำลาย อ.วังม่วง จึงแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ นาย ย. เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริง แต่ไม่ได้แจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด เนื่องจากเห็นว่าการทุจริตสวมตัวทำบัตรเกิดขึ้นนานแล้ว คดีจึงขาดอายุความตามกฎหมาย ดังนั้น นายอำเภอจะสั่งให้ยุติการดำเนินการคดีอาญาและด้านวินัยได้หรือไม่ อย่างไร

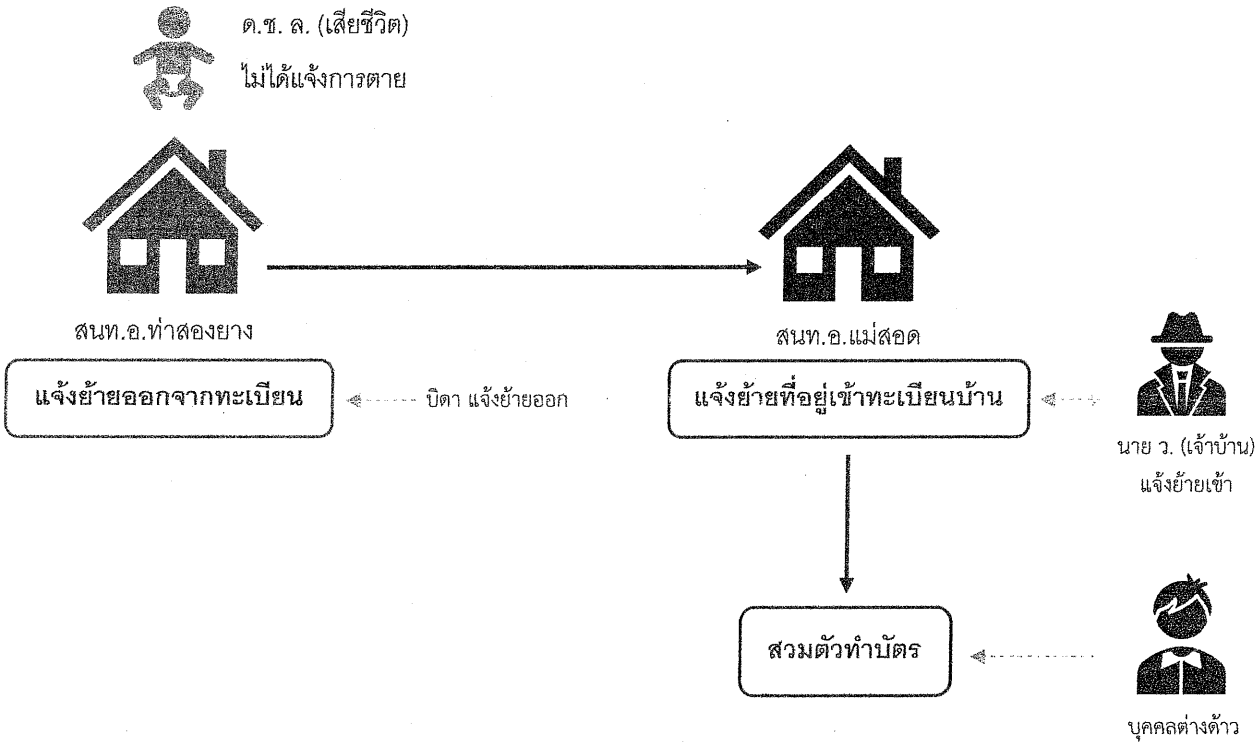
ความเคลื่อนไหวทางทะเบียน นาย ย.	
ปี พ.ศ. ๒๕๓๕	ถูก นาย ร. แอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๓๙	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๔๓	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๔๘	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	ขอมีบัตรประจำตัวประชาน ที่ อ.วังม่วง และตรวจสอบพบว่า นาย ร. แอบอ้างสวมตัวทำบัตร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕
ปัจจุบันชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้านที่ อ.วังม่วง มิได้มีการทุจริตแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลแจ้งย้ายไปอยู่ที่อื่น โดยมิชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด	

NOTE

หนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓
ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีทุจริต
ทางทะเบียนและบัตรประจำตัว
ประชาชน ๓ ด้าน ได้แก่
ด้านทะเบียน
ด้านคดีอาญา
และด้านวินัย

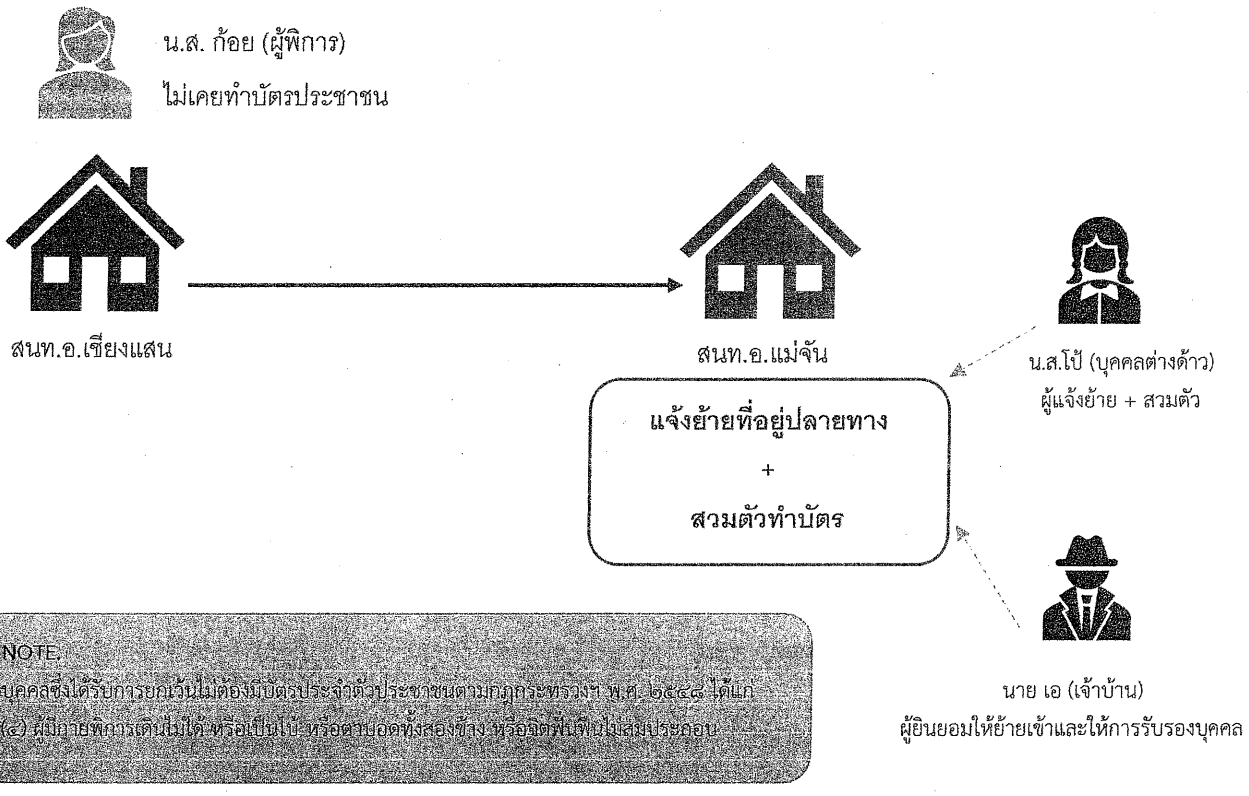
แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีหลักฐานเอกสาร เช่น คำขอมีบัตรฯ (บ.ป.๑) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ที่เก็บไว้ที่อำเภอสูญหายหรือถูกทำลาย อำเภอจะต้องดำเนินการแจ้งความไว้เป็นหลักฐานและตรวจสอบฐานข้อมูลที่สำนักทะเบียนบริหารการทะเบียนได้ SCAN จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนหรืออาจขอตรวจสอบไปยังสำนักบริหารการทะเบียนว่ามีการจัดเก็บเอกสารไว้ในระบบไมโครฟิล์มหรือไม่ ส่วนการดำเนินคดีอาญาให้แจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดจะได้ขาดอายุความไปแล้วหรือไม่ สำหรับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในขณะนั้น (ด้านวินัย) จะต้องตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดหรือไม่ หากเห็นว่ากรณีเกิดขึ้นมานานมากแล้วและไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีมูลกระทำผิดวินัยหรือไม่ ให้เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นพิจารณาให้ความเห็น

ประเด็นที่ ๔ ด.ช. ล. มีชื่อและรายการบุคคลในท้องที่ สนท.ท่าสองยาง จ.ตาก และเสียชีวิตตั้งแต่ยังเป็นเด็ก แต่บิดามารดาไม่ได้แจ้งการตาย ต่อมา นาย ว. มาขอซื้อสูติบัตรและสำเนาทะเบียนบ้านโดยจ่ายเงินค่าตอบแทนให้บิดามารดา จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท จากนั้นจึงให้บิดาแจ้งย้ายชื่อ ด.ช. ล. เข้าทะเบียนบ้านของ นาย ว. ซึ่งเป็นเจ้าบ้านในเขตท้องที่ สนท.อ.แม่สอด และยินยอมให้ นาย ส. ซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวแอบอ้างนำรายการทางทะเบียนของ ด.ช. ล ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนในท้องที่ อ.แม่สอด ต่อมา อ.แม่สอด ตรวจสอบพบว่ามีการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน จึงยกเลิกรายการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด สำหรับรายการบุคคลของ ด.ช. ล. สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการอย่างไร

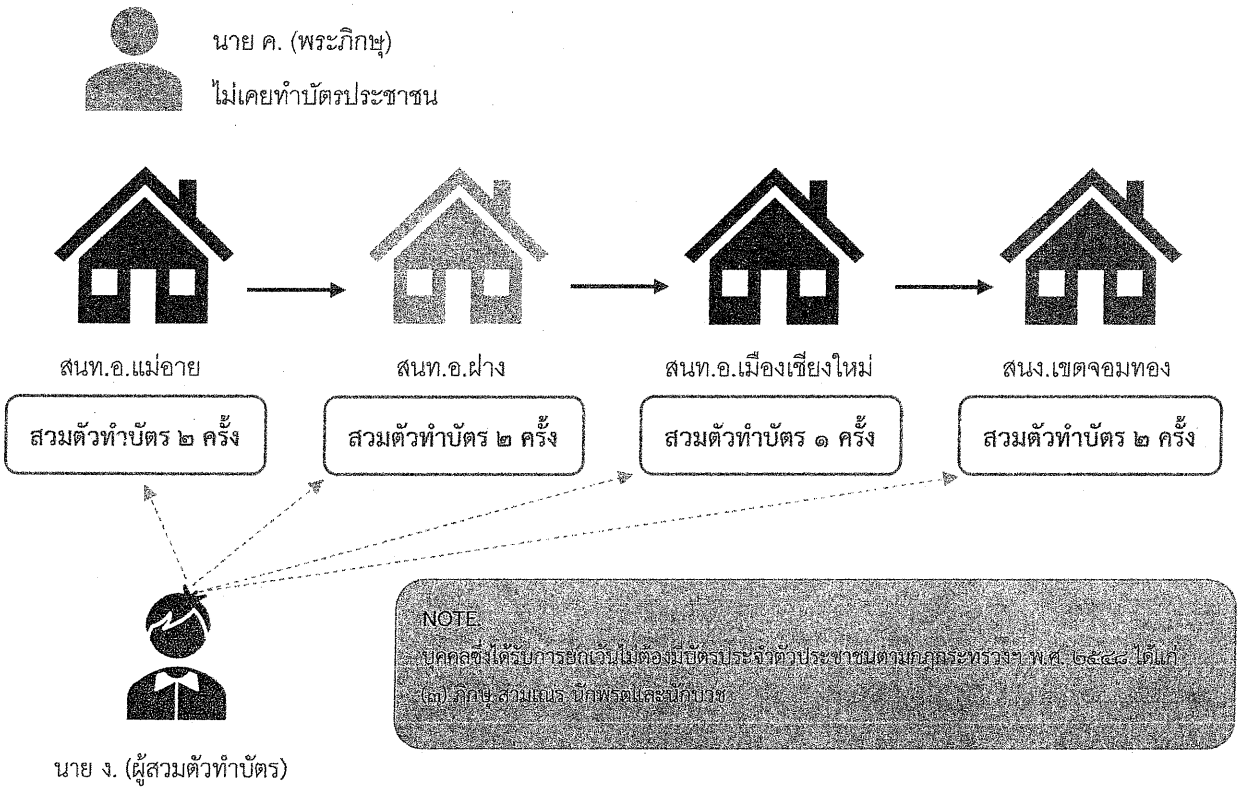
แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีนี้มีการทุจริตโดยการแจ้งย้ายที่อยู่ ด.ช. ล. ออกจากทะเบียนบ้าน ที่ สนท.อ.ท่าสองยาง ต่อมาย้ายเข้าทะเบียนบ้านที่ สนท.อ.แม่สอด และสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ดังนั้น สำนักทะเบียนทั้งสองแห่งจะต้องจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน ยกเลิกเพิกถอนเอกสารหลักฐานการแจ้งย้ายออก การแจ้งย้ายเข้าและบัตรประจำตัวประชาชนที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายและบันทึกในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน แล้วแต่กรณี หลังจากนั้นให้ประสานไปยังสำนักบริหารการทะเบียน เพื่อปรับปรุงรายการบุคคลคืนให้กับ ด.ช. ล. ไว้ตามสถานะเดิม (เสมือนไม่มีการทุจริตการย้ายที่อยู่มาก่อน) และเมื่อสำนักทะเบียนกลางได้ปรับปรุงรายการบุคคลดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ให้ สนท.อ.ท่าสองยาง แจ้งเจ้าบ้านหรือผู้ที่รู้เห็นการตายของ ด.ช. ล. มาดำเนินการแจ้งการตายให้ถูกต้องตามที่ระเบียบสำนักทะเบียนกลางกำหนดไว้

ประเด็นที่ ๕ น.ส.ก้อย เป็นคนพิการ (มีบัตรคนพิการ) มีชื่อและรายการบุคคลในเขตท้องที่ สนท.อ.เชียงแสน และไม่เคยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน ได้ขายรายการทะเบียนของตนเองให้กับ น.ส.โป้ ซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว จากนั้น น.ส.โป้ แอบอ้างรายการทางทะเบียนแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทางและยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนที่ สนท.อ.แม่จัน โดยมี นาย เอ. (เจ้าบ้าน) ให้การรับรองบุคคล ต่อมาทางราชการได้จัดสวัสดิการให้เงินแก่ผู้พิการ เดือนละ ๕๐๐ บาท น.ส.ก้อย เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงต้องการทำบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อประกอบการยื่นคำร้องขอสวัสดิการและเปิดบัญชีธนาคาร จึงร้องเรียนต่อนายอำเภอให้ย้ายรายการบุคคลของตนเองกลับคืนที่อยู่เดิมและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับตนเองได้หรือไม่ อย่างไร

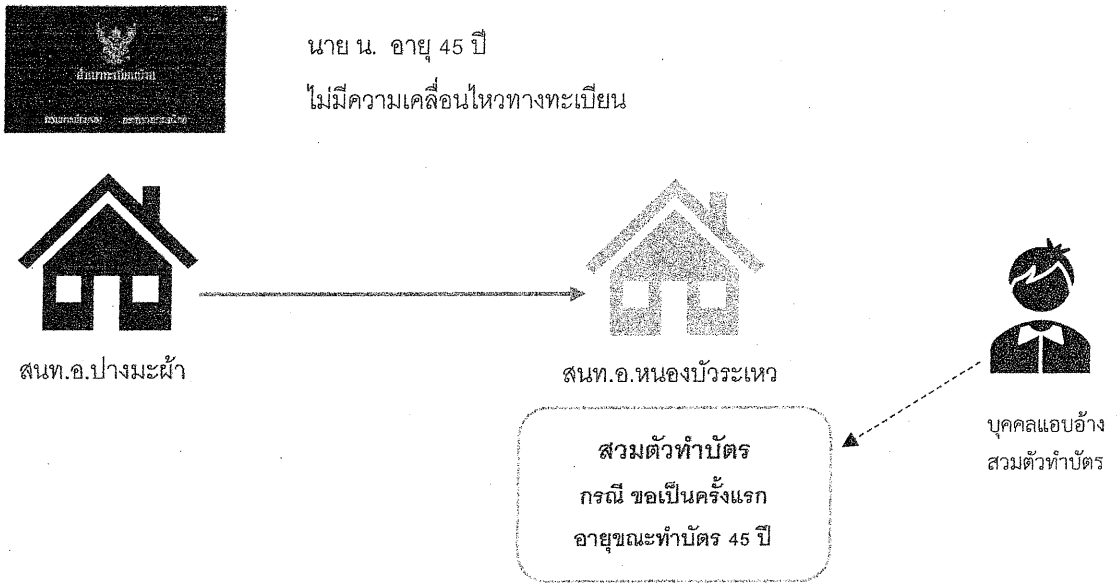
แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีนี้เมื่อ สนท.อ.เชียงแสน ได้รับคำร้องและตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติแล้วว่ามีการแอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลของ น.ส.ก้อย ทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนจริง ให้ทำหนังสือแจ้ง สนท.อ.แม่จัน ตรวจสอบข้อเท็จจริงและ จำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน ยกเลิกเพิกถอนเอกสารหลักฐานการแจ้งย้ายที่อยู่และจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย พร้อมทั้งบันทึกในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน แล้วจึงทำหนังสือแจ้งให้สำนักทะเบียนกลางปรับปรุงรายการบุคคลคืนให้กับ น.ส.ก้อย ไว้ตามสถานะเดิม (เสมือนไม่มีการทุจริตการย้ายที่อยู่มาก่อน) และเมื่อสำนักทะเบียนกลางได้ปรับปรุงรายการบุคคลดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สนท. อ.เชียงแสน สามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ น.ส.ก้อย (ผู้ร้อง) จึงจะเป็นการแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงได้

ประเด็นที่ ๖ นาย ค. บวชเป็นพระภิกษุและสามเณรตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ไม่เคยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อน มีชื่อและรายการอยู่ในเขตท้องที่ สนท.อ.แม่อาย ถูกนาย ง. แอบอ้างใช้ชื่อและรายการบุคคลสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๕๖๔ หลายท้องที่ได้แก่ อ.แม่อาย ๒ ครั้ง อ.ฝาง ๒ ครั้ง อ.เมืองเชียงใหม่ ๑ ครั้ง และสำนักงานเขตจอมทอง กทม. ๒ ครั้ง เมื่อ นาย ค. ลาสิกขา จึงมายื่นคำขอมีบัตร บ.ป.๑ ที่ อ.แม่อาย ตามที่ตนเองมีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน ดังนั้น หากมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเป็นที่ยุติว่า นาย ค. เป็นเจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริง และ อ.แม่อาย ได้ยกเลิกคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน (บ.ป. ๑) ทั้ง ๒ รายการที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะต้องรอผลให้ท้องที่อื่นๆ ยกเลิกคำขอมีบัตรฯ บ.ป. ๑ ที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายทั้งหมดก่อนแล้วจึงจะทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับนาย ค. ใช่หรือไม่ อย่างไร

แนวการการแก้ไขปัญหา กรณีนี้ถึงแม้จะมีการกระทำทุจริตทางทะเบียนหลายท้องที่ แต่เป็นการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนเพียงอย่างเดียว โดยนาย ง. ผู้แอบอ้างไม่ได้นำรายการบุคคลของ นาย ค. ไปกระทำทุจริตทางทะเบียนอื่นหรือแจ้งย้ายที่อยู่ไปที่อื่น (รายการทางทะเบียนไม่มีการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไปจากเดิม) ดังนั้นเมื่อ สนท.แม่อาย ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเป็นที่ยุติว่าใครเป็นเจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงก็สามารถแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนให้กับ นาย ค. เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริงได้ทันที แล้วให้รวบรวมข้อเท็จจริงแจ้งให้สำนักทะเบียนท้องที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็นต้องรอผลการดำเนินการจากสำนักทะเบียนท้องที่อื่นๆ

ประเด็นที่ ๗ ปรากฏชื่อ นาย น. อายุ ๔๕ ปี ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๑๐/๑๑๐ ม.๑๑ ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน ไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน เมื่อมีการเลือกตั้งจะปรากฏชื่อของ นาย น. ในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ทุกครั้ง จากนั้นมีผู้แอบอ้างนำสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย น. ไปยื่นคำขอมีบัตรฯ (บ.ป. ๑) กรณีขอเป็นครั้งแรก ที่ อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ ต่อมาส่วนป้องกันและปราบปรามการทุจริตการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนได้รับแจ้งเบาะแสจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าผู้ที่ถือบัตรประจำตัวประชาชนในชื่อ นาย น. น่าจะเป็นบุคคลสัญชาติจีน สื่อสารภาษาไทยไม่ค่อยได้ และจากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเชื่อว่าน่าจะไม่ใช่เจ้าของรายการบุคคลที่แท้จริง ดังนั้น สนท.อ.ปางมะผ้า จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีนี้ สนท.อ.ปางมะผ้า อาจย้ายชื่อและรายการบุคคลเข้าทะเบียนบ้านกลาง ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้ได้ข้อเท็จจริงเสียก่อนและดำเนินการตามที่ระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ หรือหากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเชื่อว่าการมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านของ นาย น. น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากไม่มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียน ไม่มีตัวตนและไม่มีผู้ใดรู้จัก เป็นเหตุให้มีการนำรายการบุคคลมาแอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน นายทะเบียนอาจพิจารณาดำเนินการสั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนและจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่ม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้นำรายการบุคคลมากระทำทุจริตได้อีก

ประเด็นที่ ๘ กรณีหลักฐานทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดจากการกระทำทุจริต เช่น ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ คำขอมีบัตร บ.ป. ๑ ที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์สูญหายหรือถูกทำลาย แต่สำนักบริหารการทะเบียนมีการ SCAN จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนหรือระบบภาพถ่ายไมโครฟิล์ม หากจะจำหน่าย ยกเลกหรือเพิกถอน จะต้องดำเนินการอย่างไร

แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีหลักฐานทางทะเบียนที่สำคัญสูญหายหรือถูกทำลาย สำนักทะเบียนอาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน ส่วนการจำหน่าย ยกเลิกหรือเพิกถอนให้ตรวจคัดจากฐานข้อมูลทางทะเบียนและบันทึกข้อความเสนอนายอำเภอหรือนายทะเบียนให้มีคำสั่งจำหน่าย ยกเลิกหรือเพิกถอนรายการทางทะเบียน ทั้งนี้ เพื่อให้ปรากฏเป็นหลักฐานแล้วให้ทำหนังสือแจ้งให้สำนักทะเบียนกลางดำเนินการบันทึกและจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนต่อไป โดยแนบบันทึกข้อความที่นายอำเภอหรือนายทะเบียนมีคำสั่งให้จำหน่าย ยกเลิกหรือเพิกถอน และเอกสารที่ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวไปพร้อมด้วย

ประเด็นที่ ๙ กรณีจำหน่ายรายการ การยกเลิกหรือเพิกถอน คำขอมีบัตรฯ (บ.ป.๑) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ฯลฯ เมื่ออำเภอ /เขต / เทศบาล / สนท.อ. / สนท.ท้องถิ่น มีคำสั่งจำหน่ายรายการทางทะเบียน ยกเลิกหรือเพิกถอน เนื่องจากเกิดจาการกระทำทุจริต จะต้องบันทึกยกเลิกในเอกสารเพียงอย่างเดียวใช่หรือไม่ อย่างไร

แนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีนี้จะต้องบันทึกการจำหน่ายรายการ ยกเลิกหรือเพิกถอนทั้งในหลักฐานเอกสารและบันทึกในฐานข้อมูลการทะเบียน พร้อมทั้ง SCAN เอกสารจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลด้วยทุกครั้ง สำหรับคำขอมีบัตรฯ (บ.ป.๑) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ฯลฯ ที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แต่มีการจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนหรือระบบภาพถ่ายไมโครฟิล์มให้แจ้งให้สำนักบริหารการทะเบียนบันทึกให้

